

सं पा द की य

जातनिहाय जनगणना

लोकसभेतील काँग्रेसचे विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांच्यासह विरोधी पक्षांनी सातत्याने लावून धरलेली जातनिहाय जनगणनेची मागणी अखेर केंद्र सरकारने मान्य केली. बुधवारी झालेल्या केंद्रीय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. पुढील जनगणनेत केंद्र सरकार जातनिहाय जनगणना करेल असे केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी पत्रकार परिषदेत घोषित केले. काँग्रेसनेच सातत्याने जातनिहाय जनगणनेला विरोध केल्याचा दावाही त्यांनी केला. म्हणजेच हा प्रकार झुचोराच्या उलट्या बोंबाफ सारखा झाला. कारण जातनिहाय जनगणना करा अशी मागणी राहुल गांधी यांनी सातत्याने लावून धरली होती. पहलगाम हल्ल्याला लष्करी प्रत्युत्तर देण्याची रणनीती तयार केली जात असतानाच बुधवारी केंद्र सरकारने अचानक जातनिहाय जनगणना करण्याची घोषणा केली. बिहार विधानसभा निवडणूक तोंडावर आली असताना हा निर्णय घेऊन भाजपने देशाच्या राजकारणाला कलाटणी देण्याचा प्रयत्न केल्याचे मानले जात आहे. पहलगाममधील हल्ल्यामध्ये दहशतवाद्यांनी जात बघून नव्हे, धर्म विचारून हत्या केल्या, असा युक्तिवाद भाजपकडून केला जात असतानाच बुधवारी केंद्र सरकारने जातनिहाय जनगणनेचा निर्णय घेतल्यामुळे भाजपच्या वर्तुळात आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे. काँग्रेसचे नेते राहुल गांधी यांच्या दबावामुळे केंद्राला हा निर्णय घ्यावा लागला असून केंद्राला सलग तिस-यांदा धोरणात्मक माघार घ्यावी लागल्याची चर्चा आहे. जातनिहाय जनगणनेची मागणी करून जाती जातीमध्ये भेद निर्माण करणारे विभाजनवादी राजकारण काँग्रेस करत असल्याचा आरोप पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या असल्याचे मत राहुल गांधींनी केला होता. पहलगाम हल्ल्यानंतर धर्माच्या आधारावरील राजकारण भाजप व केंद्र सरकारसाठी अडचणीचे ठरू लागल्याने जातनिहाय जनगणनेचा उतारा शोधण्यात आल्याचे बोलले जात आहे. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी जातगणनेच्या मुद्यावरून वर्षभराहून अधिक काळ केंद्र सरकार व भाजपला लक्ष्य केले होते. भाजप ओबीसींची मते मिळवत असला तरी सरकारी नोक-यामध्ये ओबीसींना स्थान दिले जात नाही. भाजपने ओबीसींवर अन्याय केला आहे. जातगणना करून ओबीसींना आरक्षणाचा लाभ मिळवून दिला पाहिजे, असे राहुल गांधींनी लोकसभेत सांगितले होते. केंद्राच्या घूमजावमुळे भाजपला राहुल गांधींसमोर माघार घ्यावी लागल्याचे चित्र आहे. यापूर्वी राहुल गांधींनी भूसंपादन विधेयकाला विरोध केला होता. त्यानंतर वादग्रस्त तीन कृषि कायद्यांविरोधातील शेतक-यांच्या आंदोलनाला राहुल गांधींनी पाठिंबा दिला होता. हे दोन्ही कायदे रद्द करत मोदी सरकारला भूमिका बदलावी लागली होती. जातनिहाय जनगणनेची घोषणा करून सरकारने राहुल गांधींच्या धोरणाला एका अर्थी पाठिंबा व्यक्त केला आहे. राहुल गांधींनी केंद्र सरकारला झुकण्यास भाग पाडल्याचे भाजपच्या वतु ळात बोलले जात आहे. मोदी सरकारने काँग्रेसच्या जातनिहाय जनगणनेचा व आरक्षणाचा वृष्टिकोन स्वीकारला असल्याचे मत राहुल गांधींनी व्यक्त केले. आम्ही जातनिहाय जनगणना करून दाखवू असे आश्वासन काँग्रेसने संसदेत दिले होते. त्याला मोदींनी विरोध केला होता. पण ११ वर्षांनंतर मोदी सरकारने जातगणनेची घोषणा केली. हा बदल का झाला ते माहीत नाही, असे म्हणत राहुल गांधींनी काँग्रेसच्या दबावापुढे केंद्र सरकार नमत्याचे अप्रत्यक्षपणे सूचित केले. देशात जनगणना करण्याचा केंद्र सरकारचा निर्णय स्वागतार्ह आहे. आमचा त्यास पाठिंबा आहे. मात्र या जनगणनेची सुस्पष्ट अशी कालमर्यादा सरकारने स्पष्ट करावी. ही जनगणना नेमकी कधी पूर्ण होईल याचा कार्यक्रम जाहीर करावा अशी प्रतिक्रिया राहुल गांधी यांनी दिली. कोणत्याही कारणाने का होईना सरकारने निर्णय घेतला हे महत्त्वाचे आहे. भारतात २०११च्या जनगणनेनंतर अद्याप जनगणना झालेली नाही. २०२१ मधील जनगणना कोरोना महामारीच्या कारणामुळे स्थगित करण्यात आली होती. त्यामुळे लोकसंख्येची ताजी आकडेवारी उपलब्ध नाही. पुढील जनगणना कधी होणार याची सरकारने अजून घोषणा केलेली नाही. जात जनगणनेची मागणी केवळ मोदी सरकारच्या काळात झाली असे नाही. डॉ. मनमोहन सिंग यांच्या नेतृत्वाखालील यूपीए-२ राजवटीतही जातनिहाय जनगणनेची मागणी करण्यात आली होती. देशात प्रथमच जात जनगणना होत आहे, असे नाही. स्वातंत्र्यापूर्वी जनगणनेत सर्व लोकांची जात विचारली जात असे. १९४७ मध्ये देशाला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर जातीशी संबंधित माहिती गोळा न करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. जातीविषयी तपशील विचारल्याने जाती व्यवस्थेची मुळे खोलवर जातील, अशी भीती होती. मात्र, अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील लोकांची मोजणी सुरूच राहिली. म्हणजेच देशात या प्रवर्गातील लोकांची गणना केली जात होती. परंतु इतर मागासवर्गीय (ओबीसी) आणि सामान्य प्रवर्गातील लोकांची गणना केली जात नाही. जनगणना ही कोणत्याही देशाच्या आणि

व्यसन एक आजार : हे सर्वांना समजून घेणे आवश्यक आहे

आज आपण प्रत्येक ठिकाणी पाहतो, कि तरुण पिढी व्यसनात डुबत चाललेली आहे. आणि तो व्यसन नावाचा डोह इतका मोठा आहे कि त्याची जाणीव सुद्धा एखाद्या व्यसनी व्यक्तीला नसते. तो त्याच्याच जगात मधमस्त होऊन जगत असतो, सर्व जगाचा, समाजाचा, कुटुंबाचा व स्वतःच्या आयुष्याचा विसर पडलेला हा व्यक्ती कोणाचं काहीच ना ऐकायला तयार असतो ना समजायला. नशा ही एक असा चक्रव्यूह आहे कि एखाद्या चांगल्या व्यक्तिलाही कधी खेचत नेईल याचा नेम नाही. आजही तरुणाई कशी संपत चालली आहे याचे बरेच जिवंत उदाहरणे आपल्या अवतीभवती आपल्याला दिसत असतात. एका व्यसनी व्यक्तीमुळे त्याचा उद्ध्वस्त झालेला परिवार, त्याच्या मुलांची स्वप्ने, पत्नीचा अपमान आणि आई वडिलांची सुत्र चेहरे ज्यांना सावरायलाही कोणीच समोर येत नाही अशा उद्ध्वस्त परिवाराला व त्या व्यसनात होरपडत असलेल्या व्यक्तीला मदतीचा जर कोणी हात देत असेल तर ते म्हणजे हिरिहिरीने, जिद्दीने पयन्न व परिवर्तन घडवून आणणारे व्यसनमुक्ती केंद्र. अगदी जिवार उदार होऊन कसल्याही परिणामांची पर्वा न करता 24 तास अलर्ट राहून काम करत असतात. कोणतीही अपेक्षा न ठेवता. आस फवत्त इतकीच कि, एक व्यसनी व्यक्ती सुधारला तर त्याचं अख्य कुटुंब सुखी व समाधानी होऊन जगेल. व्यसन व व्यसनमुक्ती केंद्र याबद्दल बऱ्याच ठिकाणी अजूनही जनजागृती नाही. बऱ्याच लोकांना वाटते कि, केंद्रात गेला म्हणजे हा पूर्णपणे दुरुस्त व्हायलाच पाहिजे, याने पुन्हा कधीच व्यसन करू नये, आणि नशा केली तर ते संपूर्ण दोष

त्या केंद्रावर टाकत असतात, हे एखाद्या कुटुंबाला वाटणे स्वाभाविक आहे, पण त्यांना त्यामागचं कारणच कळत नाही, हे समजून घेणे खूप आवश्यक आहे. व्यसन हा आजार आहे आणि तो कोणालाही, कधीही होऊ शकतो. यात तिळमात्रही शंका नाही. उदा. ताप आला..औषध घेतली म्हणून पुन्हा आपल्याला ताप येणार नाही का? किडनी स्टोन झाला, ऑपरेशनही केलं म्हणून पुन्हा होणार नाही का? होत असतेच...म्हणून आपण डॉक्टरांना दोष द्यायचा का? तसंच या व्यसनावही आहे. व्यसनमुक्तीच्या उपचाराची पुन्हा पुन्हा गरज पडणे हे साहजिक आहे. आणि यामागच

तो राजहंस एक

डोक पहिल्यापासून शाळेत कधी चाललं नाही. त्यामुळे भास्करकडेच माझी पुस्तके असायची. तोही मला उत्तराला मदत करायचा.त्यामुळे मला पक्षीखेी चिंता अन् नापास होण्याची भीती वाधी वाटली नाही. भास्कर फार अभ्यासू पण शांत होता,त्यामुळे बाकीची मुले त्याची नेहमीच खिल्ली उजवायचे.मला ही बाब नेहमी खटकायची,पण काही करता येत नव्हतं,म्हणतात ना ... पुढच्याचा हात धरता येतो,पण तोंड धरता येत नाही. दहावी झाली.मी कसाबसा दहावी पास झालो, आमचं कॉलेज सुरू झालं. कॉलेज सकाळी असल्याने भास्करने पेपर टाकायचं काम सोडलं.कॉलेज आमच्या गावापासून पाच किलोमीटर अंतरावर बहुळ या गावात होतं.गावात कॉलेजची सोय नसल्याने सगळी मुले तिथेच होती. भास्करला शिक्षणाच्या खर्चासाठी काम करणे आवश्यक होते.तेव्हा त्याने कुठे काम मिळते का याचा शोध घेतला.पण त्याला काम मिळाले नाही. खूप शोधाशोध केल्यावर त्याला गावातच गणपतशेटजींची एस.टी.टी. चालण्याचे काम त्याला मिळाले अन् त्याच्या शिक्षणाचा प्रवासाला गती मिळाली.कॉलेज संपल्यावर भास्कर एस.टी. टी चालवण्याचे काम करी . त्याचा कॉलेजचा

मुख्य कारण म्हणजे हा उपचार घेणाऱ्याची सकारात्मक व नकारात्मक मानसिकता. व्यसन हा शारीरिक व मानसिक आजार आहे, जो उपचाराबरोबर प्रबळ इच्छाशक्तीने बरा होतो. एखाद्याने व्यसनमुक्ती केंद्रात उपचार घेतल्यावर पुन्हा त्याला भरती करावं लागणार नाही असं नसते. पण प्रत्येकांना नेहमीच उपचार घ्यावा लागेल असेही नसते. काही जन एकाच उपचाराने रिकव्हर होतात, तर काही वारंवार उपचार घेतल्यानंतरही लवकर रिकव्हर होत नाही. त्यामागचं कारण म्हणजे इच्छाशक्ती व मानसिकता. कारण उपचार देणाऱ्या प्रमाणेच उपचार घेणाऱ्यानेही तो स्वीकारायला हवा तेव्हा तो उपचार पूर्णत्वास येत असतो. ही गोष्ट सर्वसाधारण लोकांना समजणे आवश्यक आहे. हे जर समजले नाही तर ते केंद्राचा उपचारही समजू शकणार नाही. नशा कोणत्याही प्रकारची असो किंवा कोणत्याही कारणाने केली असो. पण प्रत्येक व्यक्ती व्यसनी असतो असे नाही. कारण कोणत्याही गोष्टीची अतिशयोक्ती झाली तर परिणाम वाईटच होतील, मग ते जेवणच का असो ना. अती झालं की तेही अपचनच होऊन बाहेरच येत असते. तसेच वारंवार नशा केल्याने व्यक्ती व्यसनी बनत जातो. एकदा तो व्यसनी बनला की त्याला त्यातून बाहेर काढणे फार कठीण असते, पण अशक्य नसते. आणि अशाच अशक्य गोष्टी शक्य करण्याचं काम व्यसनमुक्ती केंद्र करत आहेत. म्हणून मला असं वाटते प्रत्येक कुटुंबीयांनी मनात कोणतीही शंका न ठेवता केंद्राच्या उपचाराला सहमती दिली पाहिजे, मदत केली पाहिजे, कारण सहमतीशिवाय हा उपचार पूर्ण होऊ शकत नाही. प्रत्येक व्यक्ती जो केंद्रात उपचार घेत आहे त्याच्यात सुधार व्हावी म्हणून अहोरात्र केंद्र

व त्यातील कर्मचारी प्रयत्नशील असतात तेही फक्त तुमचं कुटुंब सुखी राहावं म्हणून. सर्वांनी हा आजार, त्यावरील उपचार व केंद्रांची मेहनत समजून घेणे आवश्यक आहे. पण बऱ्याच ठिकाणी लोकांचे काही शब्द कानी पडत असतात. कोण नेईल केंद्रात, नेऊन काही फायदा नाही, फालतू पैसे जातात, काही होत नाही तिथे नेऊन, यांचे पैसे कमवायचे धंदे आहेत आणि असच खूप काही....! मला नाही वाटत की कोणी आजपर्यंत दारू दुकान वाल्यांना तुमचे पैसे कमवायचे धंदे अस म्हटलं असेल, प्रत्येक वेळी महागाईच्या नावाने मोर्चे आणि आरडाओरडा असतो, पण कोणी दारू महाग झाली म्हणून बोंबा मारत नाही. हे सर्वसाधारण लोकांना समजून घेणे आवश्यक आहे. उपचारासाठी खर्च केलेला पैसा कधी वाया (वेस्ट) जात नाही. कारण तो पैसा म्हणजे तुम्ही केलेले प्रयत्न आहेत. आणि प्रयत्न कधीच वाया जात नाही. हे परम सत्य आहे. सरते शेवटी सांगण्याचे तात्पर्य इतकेच कि, व्यसन हा आजार आहे, वारंवार होणारा आजार आहे, पण योग्य उपचाराने तो बराही होतो, वारंवार होणाऱ्या या आजारासमोर केंद्र कधीच हार मानत नाही, तर पुन्हा आपल्या सेवेसाठी तितक्याच उत्स्फूर्ततेने सज्ज आणि तत्पर राहत असतो.....!

तक्षशील सौ. उषा शिलवंत घोडेस्वार, संचालिका उज्वल व्यसनमुक्ती* उपचार व पुनर्वसन केंद्र, साकोली भंडा रचारा Mob. 8830089212

दरवाजा उघडला.त्यातून भास्कर उतरला. सर्वजण आवाळू होऊन त्याच्याकडे पाहत होते. तेवढ्यात गदीतून कुणीतरी ओरडलं, “कलेक्टरसाहेब आलेत”. भास्कर आला तसा सरांपुढे वाकला.सरांना नमस्कार करून त्याने त्यांची खुशाली विचारली. भास्कर एवढा मोठा झाला तरी पहिल्यासारखाच नम्र आणि शांत होता.शाळा,कॉलेजने दिलेले संस्कार तो विसरला नव्हता.आजच्या तरुणांना तो एक आदर्शच व्हावा,असंच त्याचं व्यक्तीमत्त्व होतं. त्यानंतर त्याने अम्हा सर्वांबरोबर दिलखुलास गप्पा मारल्या.एवढेच नव्हे तर त्याची खिल्ली उडवणाऱ्या मुलांशीही त्याने मनमोकळ्या गप्पा मारून सर्वांची विचारपूस केली.कार्यक्रम संपल्यावर तो गाडीत बसून गेला.आम्ही सर्वांनी त्याला निरोप दिला.त्याने हालाकीत काढलेले दिवस,परिस्थितीशी दिलेली कडवी झुंज,खिल्ली उडवणाऱ्या मुलांशीही मारलेल्या मनमोकळ्या गप्पा हे सर्व पाहिल्यावर मनात आले, तो आला ... त्याने पाहिलं ... त्याने जिकलं ... सचिन बेंडर पिंपळे जगताप, पो- करंदी ता- शिरूर जि- पुणे 412208. Mob- 9822999306 Mail- sachinbendbhar3@gmail.com

लाडक्या बहिणींनो गुड न्यूज... अकाऊंट चेक केले का?; किती झाले जमा?

आज येईल, उद्या येईल म्हणून लाडकी बहीण योजनेच्या हप्त्याची अस लागून राहिलेल्या लाडक्या बहिणींना अखेर गुड न्यूज मिळाली आहे. एप्रिल महिन्याचा हप्ता लाडक्या बहिणींच्या खात्यात आजपासून जमा व्हायला सुरुवात झाली आहे. त्यामुळे या योजनेसाठी पात्र असलेल्या महिलांने पटापट तुमचे खाते चेक करा. तुमच्या खात्यावर तुमची रक्कम आलेलीच असेल. सरकारने एप्रिल महिन्याचे पैसे महिलांच्या खात्यात जमा केले असले तरी मे महिन्याच्या हप्त्याची अपडेट

अद्याप आलेली नाही. तेही पैसे लवकरच खात्यात जमा होणार असल्याचं सांगितलं जात आहे. लाडकी बहीण योजनेसाठी पात्र असलेल्या महिलांच्या खात्यात आजपासून रक्कम जमा झाली आहे. महिलांच्या खात्यात 1500 रुपये जमा झाले आहेत. ही रक्कम एप्रिल महिन्याची आहे. मे महिन्याची रक्कम अजून यायची बाकी आहे. त्याबाबतची माहिती अद्याप देण्यात आलेली नाही. मात्र, एप्रिल महिन्याची रक्कम तुमच्या अकाऊंटमध्ये जमा झाली असून ही रक्कम तुम्ही चेक करू शकता.

माझा अंघोळ करतानाचा व्हिडीओ: करुणा शर्माच्या आरोपाने खळबळ, आणखी एक याचिका दाखल

माजी मंत्री धनंजय मुंडे यांच्या अडचणीत आणखी वाढ होण्याची शक्यता आहे. करुण शर्मा यांनी न्यायालयात आता आणखी एक याचिका दाखल करत मोठी मागणी केली आहे. धनंजय मुंडेंची जवळपास पाच हजार कोटी रुपयांची संपत्ती आहे, त्यासंदर्भात आज मी न्यायालयात याचिका दाखल केली आहे. जोपर्यंत आमचा निकाल लागत नाही, तोपर्यंत ही संपत्ती कोणालाही खरेदी, विक्री करता येऊ नये, सगळ्या संपत्तीवर स्टे आणावा अशी मागणी मी याचिकेत केली असल्याचं करुणा शर्मा यांनी म्हटलं आहे. यावेळी बोलताना त्यांनी काही गंभीर आरोप देखील केले आहेत. नेमकं

काय म्हणाल्या करुणा शर्मा? ‘बांद्रा न्यायालयात आमची तारीख होती, घरगुती हिंसाचाराची या प्रकरणात आमच्या वकिलांनी तीन याचिका दाखल केलेल्या आहेत. ज्यामध्ये दोन लाख रुपये देण्याच्या निर्णयासंदर्भातील एक याचिका आहे. ज्या दिवशी कोर्टानं निकाल दिला, त्या दिवसापासून मला दिवसरात्र घाणेरड्या धमक्या दिल्या जात आहेत. माझे छोटे व्हिडीओ टाकण्याचा प्रयत्न देखील करण्यात आला आहे, ज्यामध्ये मी नाहीये, मी या संदर्भात तीन वर्षांपूर्वी देखील तक्रार दिलेली आहे. मात्र या संदर्भात अजूनही कोणतीच कारवाई करण्यात आलेली नाहीये, आणि आता तर ज्या व्हिडीओत मी नाहीच

असे छोटे व्हिडीओ पोस्ट करून माझी बदनामी करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे, असा आरोप करुण शर्मा यांनी केला आहे. पुढे बोलताना त्या म्हणाल्या की, मला सतत धमक्या येत आहेत, माझे अंघोळ करतानाचे व्हिडीओ टाकण्याची धमकी,

माझ्या मुलीला उचलून घेऊन जाण्याची धमकी मला हे लोक दररोज माझ्या व्हॉट्सअपवर देत आहेत. तुम्ही कोर्ट केस माघारी घ्या, तुम्ही धनंजय मुंडे यांची आमदारकी वापस घेण्यासंदर्भात जी याचिका दाखल केली आहे, ती माघारी

घ्या. घरगुती हिंसाचाराची केस माघारी घ्या, असे हो लोक मागण्या करत आहेत, आणि त्यासाठी मला धमकावलं जात आहे, त्यासंदर्भात देखील मी याचिका दाखल केलेली आहे. धनंजय मुंडेंची जी प्रॉपर्टी आहे, त्या पाचशे कोटी रुपयांच्या संपत्तीचे वरीजनल कागदपत्रे माझ्याकडे आहेत. त्यांची पाच हजार कोटी रुपयांची संपत्ती आहे, त्यासंदर्भात आज मी न्यायालयात याचिका दाखल केलेली आहे. आमचा जोपर्यंत निकाल लागत नाही, तोपर्यंत ही संपत्ती कोणालाही खरेदी, विक्री करता येऊ नये अशी माझी मागणी आहे. सगळ्या संपत्तीवर स्टे आणला जावा, अशी माझी मागणी असल्याचं करुणा शर्मा यांनी म्हटलं आहे.

